

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ**

**ОДЕСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**

**РЕФОРМУВАННЯ ПУБЛІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ:
ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА, МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД**

*Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
за міжнародною участю*

27 жовтня 2017 року

Одеса – 2017 – Odessa

УДК 351:342.5(061.3)

Р 45

ББК 67.301я73

Редакційна колегія:

Іжа М. М. – д.політ.н., проф.
Ахламов А. Г. – д.е.н., проф.
Безверхнюк Т. М. – д.держ.упр., проф.
Голинська О. В. – к.держ.упр., доц.
Давтян С. Г. – к.держ.упр., доц.
Колісніченко Н. М. – к. держ.упр., доц.
Красностанова Н. Е. – к.е.н., доц.
Кривцова В. М. – к.і.н., доц.
Марущак В. П. – д.держ.упр., проф.
Пахомова Т. І. – д.держ.упр., проф.
Пігарєв Ю. Б. – к.ф.-м.н., доц.
Попов С. А. – д.держ.упр., проф.
Приходченко Л. Л. – д.держ.упр., проф.
Саханенко С. Є. – д.держ.упр., проф.
Яковлева Л. І. – к.політ.н., доц.
Якубовський О. П. – к.і.н., проф.

Рекомендовано до друку Вченою радою
ОРІДУ НАДУ при Президентіві України.
Протокол № 218/10-10 від 12 жовтня 2017 року.

Р 45 Реформування публічного управління та адміністрування: теорія, практика, міжнародний досвід : матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. за міжнар. участю. 27 жов. 2017 р. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. – 400 с.
ISBN 978-966-394-085-4

Матеріали публікуються в авторській редакції

ББК 67.301я73

ISBN 978-966-394-085-4

© ОРІДУ НАДУ
при Президентіві України, 2017.

«Про судоустрій та статус суддів». Водночас диспозиції окремих норм указаних законів викладені в відсильній і бланкетній формах та передбачають звернення до інших складових законодавства України.

Згідно ч. 2 ст. 187 Кримінального процесуального кодексу України, при вчиненні злочину, за який передбачено покарання у вигляді довічного позбавлення волі, під час підготовчого засідання підсудний має право подати клопотання про розгляд кримінального провадження стосовно нього судом присяжних. Диспозиція цієї статті має яскраво виражений бланкетний характер і передбачає звернення до Кримінального Кодексу України, згідно з яким довічне позбавлення волі передбачене санкцією певних статей, зокрема: ч. 3 ст. 110, ст. 112, ч. 2 ст. 115, ч. 3 ст. 258, ст. 348, ст. 348-1, ст. 379, ст. 400, ч. 2 ст. 438, ч. 2 ст. 439, ст. 442, ст. 443. Розширення переліку статей, санкція яких містить можливість отримання довічного позбавлення волі, автоматично дає можливість застосування в цьому випадку суду присяжних. Визначальною особливістю юридичної техніки законодавства, що регламентує діяльність суду присяжних в Україні, є виклад диспозицій багатьох статей у відсильній і бланкетній формах. Бланкетними є диспозиції статей: ч. 1 ст. 383 КПК, п. 1 ч.2 ст. 386 КПК, ч. 4. Ст. 387 КПК, п. 11. ч. 1 ст.390 КПК, ч. 1 ст. 391 КПК, ч.2 та ч. 3 ст.58 закону України «Про судоустрій та статус суддів». Диспозиції низки статей мають відсильний характер, а саме: ч. 3 ст. 383 КПК, ч.2 ст. 385 КПК, ч. 3 ст. 387 КПК, ч.1 ст.62 закону України «Про судоустрій та статус суддів».

Окрім того, особливе місце в законодавстві, що регламентує діяльність суду присяжних в Україні, займають норми, котрі визначають особливості створення суду відносно певного кола осіб, що займали чи займають найвищі державні посади. Вичерпаний перелік цієї категорії осіб містить ч. 9 ст. 31 КПК (слід зазначити, що законодавець неодноразово змінював текст цієї частини статті, зокрема зміни були внесені 14.10.2014 та 12.02.2015 та стосувались саме кола осіб, кримінальне провадження стосовно яких потребує особливого складу суду, зокрема суду присяжних). Вказана норма також має наявні ознаки непрямой та прямої бланкетності, оскільки кримінальне провадження у відношенні перелічених статтею осіб можливе тільки з урахуванням їхнього правового статусу, що встановлюється нормами, котрі є частиною різноманітних сфер законодавства (наприклад, правовий статус Президента України регламентується Конституцією України та іншими нормативно-правовими актами, правовий статус Генерального прокурора України відповідно – Конституцією та Законом України «Про прокуратуру»). Також текст цієї статті передбачає пряме звернення до двох нормативно-правових актів – Закону України «Про державну службу», що визначає перелік осіб, віднесених до державних службовців першого рангу та «Про Національне антикорупційне бюро України», на яке вказується, визначаючи специфіку обвинувачення у вчиненні кримінальних правопорушень, віднесених до його підслідності.

Дев'ятого лютого 2017 року Верховною Радою України прийнято Закон України №5271 «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України (щодо розгляду справ за участю присяжних)», відповідно до якого в Україні було запропоновано створення суду присяжних у цивільному процесі. Відповідно до чинної редакції ч.4 ст. 234 ЦПК України, за участю присяжних проводиться розгляд наступних категорій справ: 1) обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи; 2) визнання фізичної особи безвісно відсутньою чи оголошення її померлою; 3) усиновлення; 4) надання особі психіатричної допомоги в примусовому порядку; 5) примусову госпіталізацію до протитуберкульозного закладу. Інститут суду присяжних в цивільному судочинстві є новелою в судовій системі нашої держави, адже раніше цей інститут діяв лише в кримінальному судочинстві України починаючи з 2012 року, коли набув чинності новий Кримінальний процесуальний кодекс України. Вказані законодавчі зміни стали наслідком внесених змін до Конституції України та прийняття в новій редакції Закону України №1402-VIII від 02.06.2016 «Про судоустрій і статус суддів», відповідно до яких інститут народних засідателів був ліквідований.

Доцільним, з точки зору сучасної юридичної техніки, є закріплення в законодавстві норми, які б передбачали впровадження інституту запасних присяжних, який на разі відсутній в цивільному процесуальному законодавстві. Необхідно закріпити в главі 3 розділу III ЗУ «Про судоустрій і статус суддів» та в ЦПК України положення про те, що разом із основними присяжними, в процесі призначаються також і запасні присяжні, які перебуватимуть на відведених їм місцях і до ухвалення судового рішення повинні бути включені до складу суду у разі неможливості кого-небудь із основних присяжних продовжувати брати участь у судовому розгляді. Також з метою уникнення колізій між нормами ч.4 ст.66 ЗУ «Про судоустрій і статус суддів» та ст.23 ЦПК України, щодо складу осіб, які мають право заявляти відвід присяжному, ч.4 ст.66 ЗУ «Про судоустрій і статус суддів» необхідно викласти в наступній редакції: «Увільнення від виконання обов'язків присяжного внаслідок відводу (самовідводу) у конкретній справі здійснюється в порядку, встановленому процесуальним законом». Отже, юридична техніка законодавства, що регламентує діяльність суду присяжних в Україні є доволі складною; багато норм мають бланкетний і відсильний характер, існують правові колізії, що створює певні складнощі під час їх застосування. Юридична техніка вказаної сфери потребує подальшого вдосконалення, що є необхідною складовою судової реформи в Україні.

ЧІСТЯКОВА ІРИНА МИКОЛАЇВНА

*завідувач кафедри правознавства
Одеського національного політехнічного університету, к.ф.н., доцент*

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ЗАДАЧІ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Сьогодні розвиток суспільства та держави характеризується значним зростанням ролі інформації та інформаційних технологій, що призводить до актуалізації інформаційної діяльності: одержання, використання, поширення та зберігання інформації. У зв'язку з цим постає проблема правового регулювання інформаційних відносин.

Слід зазначити, що в Україні створено достатню законодавчу базу для здійснення державної інформаційної політики. Законодавство України про інформацію складають Конституція України, Закон України «Про інформацію», законодавчі акти про окремі галузі, види, форми і засоби інформації, міжнародні договори та угоди, ратифіковані Україною, та принципи і норми міжнародного права.

Законодавча база встановлює загальні правові основи одержання, використання, поширення та зберігання інформації, закріплює право особи на інформацію в усіх сферах суспільного й державного життя України, а також систему інформації, її джерела, визначає статус учасників інформаційних відносин, регулює доступ до інформації та забезпечує її охорону, захищає особу та суспільство від неправдивої інформації.

Незважаючи на всебічне правове регулювання інформаційних відносин, в Україні залишаються нагальні проблеми:

1) адаптації законодавства України в інформаційній сфері до нових умов суспільного розвитку, передусім пов'язаних з побудовою інформаційного суспільства;

- відсутність чіткої ієрархічної єдності законів;
- відсутність узгодження понятійного апарату;
- термінологічні неточності;

нові правові акти у сфері суспільних інформаційних відносин часто не узгоджені з раніше прийнятими, що призводить до правового хаосу.

Для створення дієвої системи управління інформаційними ресурсами на підставі актів законодавства доцільно:

• розробити і впровадити низку нормативно-правових документів, що регламентуватимуть: порядок і правила формування, використання та захисту інформаційних ресурсів, що не містять інформацію з обмеженим доступом; порядок і правила формування, поширення, використання й захисту інформаційних ресурсів, що містять інформацію з обмеженим доступом; затвердження переліку документованої інформації, що в обов'язковому порядку надається для державної реєстрації (окремо – для відкритої інформації й окремо – для інформації з обмеженим доступом); порядок і правила державного обліку й реєстрації баз і банків даних;

• усунення недоліків та невідповідностей у сучасному інформаційному законодавстві України: встановити чітку ієрархічну єдність законів; кодифікувати велику кількість наявних законів та підзаконних нормативних актів; узгодити нові правові акти у сфері суспільних інформаційних відносин із раніше прийнятими;

- необхідність створення інформаційного кодексу України.

Правове регулювання інформаційних відносин в Україні має низку нагальних проблем та потребує певної зміни існуючого законодавства в цій сфері, приведення його до міжнародних стандартів та практики розвинутих країн світу. Законодавство повинно сприяти реалізації права на інформацію й інформаційну діяльність за допомогою чітко визначених процедур та забезпечувати конфіденційність інформації та інформаційних процесів.

ЯНЮК СЕРГІЙ ВАСИЛЬОВИЧ

*аспірант ОРІДУ НАДУ при Президентові України,
старший викладач Військової академії (м. Одеса)*

ПОВНОВАЖЕННЯ СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ СТОСОВНО ФУНКЦІЮВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Повноваження суб'єктів державного управління та та органів місцевого самоврядування стосовно функціонування територіальної оборони України обумовлюються їх основними функціями та завданнями і визначаються Конституцією України, Законами України «Про основи національної безпеки України», «Про оборону України», «Военною доктриною України» і «Положенням про Територіальну Оборону України», затвердженими Указами Президента України та іншими законодавчими України.

На Кабінет Міністрів України з метою виконання завдань ТрО покладається [2]:

• забезпечення виконання законів та інших нормативно-правових актів з питань ТрО;

• організація підготовки проектів законів та інших нормативно-правових актів з питань ТрО, спрямування, координація та контроль діяльності міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, місцевих державних адміністрацій, пов'язаних з підготовкою та веденням ТрО;

• визначення і затвердження переліку об'єктів державного значення, що підлягають охороні та обороні в умовах надзвичайного стану і особливого періоду;

- організація роботи по здійсненню евакуаційних заходів;
- визначення джерела і порядку фінансування заходів ТрО;
- планування і проведення навчань та тренувань з питань ТрО;
- організація підвищення кваліфікації керівників органів державної влади та органів місцевого самоврядування з питань ТрО.

При цьому Міністерство Оборони України [2,3]:

• приймає участь у підготовці проектів законів та інших нормативно-правових актів з питань ТрО, забезпечує їх виконання у Збройних Силах України;

• координує діяльність державних органів та органів місцевого самоврядування щодо підготовки держави до ТрО;